

Vreme: 06.07.2026 15:58

Medij: nin.rs

Link: <https://www.nin.rs/sport/vesti/117558/fifa-pod-najvecim-pritiskom-da-li-su-promene-u-svetskom->

Autori: DW / Metju Pirson

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi)

Naslov: Politika, novac i moć: Zašto je FIFA pod većim pritiskom nego ikada ranije?

8889

Kontroverze oko Đanija Infantina i rastuće tenzije sa UEFA ponovo otvaraju pitanje budućnosti FIFA. Dok popularnost Svetskog prvenstva nastavlja da raste, njegov organizator, FIFA, verovatno nikad nije bio manje popularan. Treba li fudbalu i dalje FIFA? I postoji li izlaz iz sadašnjeg stanja? Pogledi sveta ponovo su uprti u Svetsko prvenstvo u fudbalu. U centru pažnje prvenstveno su golgeterski rekord Lionela Mesija, iznenadna slava golmana Zelenortskih Ostrva, ali i neki viralni snimci navijača, prenosi Dojče vele. To je poznato i razumljivo skretanje pažnje sa problema koji su obeležili pripreme za turnir. Mnogim argentinskim navijačima uskraćene su vize za dolazak na takmičenje i gde bi mogli da prisustvuju mogućem istorijskom uspehu Mesija. Majka golmana Vozinje dobila je ipak na kraju vizu za SAD, ali tek nakon herojskih nastupa njenog sina za Zelenortska Ostrva, dok su navijači koji vidimo na snimcima često malobrojni (dovoljno bogati) smrtnici koji su sebi mogli da priušte izuzetno skupe karte. Odluka da američki predsednik Donald Tramp prošlog decembra dobije prvu Mirovnu nagradu FIFA, i to neposredno pre nego što je započeo rat s Iranom, jednim od učesnika turnira, dodatno je narušila poverenje unutar te organizacije, ali i van nje. S obzirom na to da će se sledeći Mundijal igrati u Evropi, Africi i Južnoj Americi, da bi FIFA (bez konkurencije) mogla da dodeli domaćinstvo Svetskog prvenstva 2034. Saudijskoj Arabiji, da bi predsednik Đani Infantino trebalo da premaši uobičajeno ograničenje od 12 godina na čelu organizacije, i to opet verovatno bez protukandidata - frustracija zbog svega toga među posmatračima dosegla je rekordne razmere. Ali - može li tu išta da se promeni? FIFA je odgovorna za globalni razvoj fudbala, ali istovremeno deluje i kao njegov komercijalni operator, što je model koji brojni stručnjaci za upravljanje sportom dovode pod znak pitanja. Svetsko prvenstvo njen je ključni finansijski "motor", ali važan izvor prihoda postalo je i nedavno prošireno i reorganizovano Svetsko klupsko prvenstvo (Club World Cup). To takmičenje izazvalo je brojne kritike igrača i sindikata igrača zbog prenatrpanog kalendara. "Ne verujem da igrače baš previše slušaju, ako ćemo da budemo potpuno iskreni", rekao je napadač Bajerna i engleske reprezentacije Hari Kejn pre prošlogodišnjeg turnira. Strukturno gledano, svaka od 211 članica FIFA, raspoređenih u šest kontinentalnih konfederacija, svake četiri godine ima po jedan glas na predsedničkim izborima. Nacionalni savezi potom u različitoj meri dobijaju finansijsku podršku kroz različite programe i projekte. Taj sistem se često naziva "sistem patronata". "Komercijalna dimenzija temelj je sistema moći FIFA. Novac predsednici koriste za akumuliranje i učvršćivanje sopstvene moći", kaže Migel Maduro, nekadašnji predsednik Odbora FIFA za upravljanje i reviziju - smenjen je 2017. nakon pokušaja da sprovede pravila političke neutralnosti vezano za Rusiju (koja je bila domaćin Mundijala 2018). "To održava sistem patronata u kojem predsednici nagrađuju lojalne i kažnjavaju svakoga ko se usudi da bilo šta kritikuje. To objašnjava zašto aktuelni predsednici gotovo nikad nemaju izazivače i zašto ostaju na vlasti neograničeno dugo." Poput Madura, i Nik Mekgin iz organizacije za zaštitu ljudskih prava FairSquare smatra da bi reforme morale da budu nametnute spolja. S obzirom na to da pojedinačne članice FIFA nemaju ni motivaciju, ni mogućnost da pokrenu promene, on poziva [Evropsku uniju](#) da preuzme inicijativu. "Potrebna je politička intervencija - drugog načina za popravljivanje FIFA nema", kaže on za DW. "Najlogičniji primer bila bi [Evropska unija](#), koja bi mogla da reguliše sport na isti način na koji reguliše velika tehnološka preduzeća." Organizacija FairSquare podnela je prijavu Istražnom savetu Etičkog komiteta FIFA zbog Infantinovih veza s

Vreme: 06.07.2026 15:58

Medij: nin.rs

Link: <https://www.nin.rs/sport/vesti/117558/fifa-pod-najvecim-pritiskom-da-li-su-promene-u-svetskom->

Autori: DW / Metju Pirson

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi)

Naslov: Politika, novac i moć: Zašto je FIFA pod većim pritiskom nego ikada ranije?

Donaldom Trampom. Istovremeno su navijačka organizacija Football Supporters Europe i udruženje Euroconsumers Evropskoj komisiji uoči Svetskog prvenstva podneli pritužbu zbog cena ulaznica. Portparol Evropske komisije nije želeo da komentariše mogućnost da se EU direktno suprotstavi FIFA - poručio je samo da se pritužba obrađuje "u skladu sa standardnim procedurama". Upitan da li će Komisija da interveniše u sporne prakse prodaje ulaznica za Svetsko prvenstvo, njen portparol je odgovorio da zakonodavstvo EU "ne reguliše nivo cena robe i usluga, poput ulaznica za događaje". Ipak, dodao je: "Trgovci moraju na odgovarajući način da informišu potrošače o ukupnoj ceni svojih ponuda i da izbegavaju poslovne prakse koje obmanjuju, poput oglašavanja privlačnih početnih cena za karte koje u stvari nisu dostupne ili primene agresivnih prodajnih metoda dok potrošači čekaju u virtuelnom redu." Iako konkretnih političkih poteza za sada nema mnogo, Mekgin i dalje veruje da je promena moguća. "Negde će se pojaviti političar koji će prepoznati političku vrednost pozivanja moćnika na odgovornost. To mi deluje kao veoma uzbudljiva perspektiva, jer verujem da je to u ovom trenutku neizbežno." Iako deluje pod okriljem FIFA, između FIFA i moćne evropske konfederacije, UEFA, već duže vreme postoje napetosti. One su postale vidljive kada je UEFA angažovala somalijskog sudiju Omara Artana za finale Superkupa, samo nekoliko dana nakon što mu je odbijen ulazak u SAD gde je trebalo da sudi na Svetskom prvenstvu. "Fudbal je stvoren da bi povezivao ljude", izjavio je predsednik UEFA Aleksander Čeferin. Prošle godine UEFA je napustila kongres FIFA optuživši Infantina da daje prednost "privatnim političkim interesima", nakon što je zakasnio na skup zbog diplomatske turneje po Bliskom istoku zajedno sa Trampom. "Postoje napetosti između UEFA i FIFA. UEFA je ogromna konfederacija koja okuplja neke od najvećih i najtradicionalnijih fudbalskih nacija. Ako bi došlo do bilo kakvog raskola u svetskom fudbalu, morala bi da ga predvodi UEFA ili grupa evropskih država", kaže Džef Valters, profesor sportskog menadžmenta na Univerzitetu Liverpul. "Ali u fudbalskoj politici teško je isticati se, jer vas vrlo brzo učutkaju. Ako nešto kažete - da li će to onda da ugrozi vaše šanse za organizaciju takmičenja? Da li će međunarodna zajednica da vas izoluje?" Kao primer se navodi Nemačka. Nemački reprezentativci su na svojoj prvoj utakmici u Kataru prekrili usta, što je bio politički gest - ali su reprezentacija i savez potom odustali od otvorene podrške političkim inicijativama, imajući u vidu moguće kandidature za domaćinstvo Svetskog prvenstva 2034. ili 2038. godine. UEFA se i sama 2021. suočila s pokušajem stvaranja elitne Superlige, kao i sa pravnim posledicama koje su usledile. Maduro smatra da organizacija "pati od istih problema upravljanja kao i FIFA, iako u manje očiglednom i manje radikalnom obliku". Položaj UEFA među ostalim svetskim konfederacijama dodatno su oslabile nedavne izjave Aleksandra Čeferina, objavljene u slovenačkim medijima, da prošireno Svetsko prvenstvo mnoge utakmice čini "potpuno nezanimljivim". Koalicija 13 fudbalskih saveza iz Afrike i Azije poručila je da takve izjave "odlučno odbacuje". Ugled i moć Evrope, kao i Južne Amerike, a posebno Brazila i Argentine, nisu toliko jaki kako se možda čini - u poređenju s Infantinovom bazom podrške u Aziji i Africi. Valters smatra da je upravo to jedan od razloga zbog kojih je mogućnost raskola i dalje manje verovatna. "Kad bi takvu inicijativu predvodile najveće fudbalske sile, šta bi se onda dogodilo s manjim državama? Šta bi bilo s njihovom sposobnošću razvoja fudbala?" "To je deo šireg izazova u globalnom sportu koji ne vidimo samo u kontekstu Svetskog prvenstva, nego i brojnih drugih takmičenja. Veći klubovi i reprezentacije sve više pokušavaju da osiguraju svoj sopstveni interes i odvoje se od sistema. Žele da zadrže najveći deo komercijalnih prihoda koji ulaze u taj sport." Dok mnogi dovode u pitanje komercijalne motive FIFA, Đani Infantino tvrdi da su oni u službi opšteg dobra. "Svaki dolar koji zaradimo vraća se fudbalu", rekao je novinarima uoči početka turnira u Americi. "Kad bismo televizijska prava prodavali isključivo komercijalni TV-kanalima, kao što to rade drugi, ostvarili bismo četiri puta veće prihode. Mogli bismo i da podelimo sve ulaznice besplatno, ali bi one opet završile na crnom tržištu." "Kao predsednik FIFA moram da pronađem ravnotežu. Ulažemo u zemlje u koje niko drugi ne ulaže - Južni Sudan, Butan. Niko drugi to ne radi." Za sada je to zaista tako. U fudbalskom smislu, niko drugi nema ni ovlašćenja, a ni finansijska sredstva kojima raspolaže FIFA. I s obzirom na to koliko je organizacija duboko ukorenjena u svetski fudbal, izgledi za raskol i dalje su veoma mali. Iako je nezadovoljstvo retko kad bilo veće, bez nekakvog saveza, grupe država ili uticajnog pojedinca koji bi preuzeo inicijativu, izgledi za ozbiljne reforme samo su neznatno veće od šansi za potpuni raskid sa sadašnjim sistemom. (DW)

